

Gemeente Groningen
T.a.v. mevr. van Duin

Datum: 21 juni 2024

Ons kenmerk: CRA 2024-07
Onderwerp: Beleidsregels Proefperiode Samenwonen

Steller: Ike Wagenaar

Geachte mevrouw van Duin, beste Deborah,

De Cliëntenraad heeft op 20 juni 2024 van u een adviesverzoek gekregen voor de beleidsregels over een proefperiode samenwonen. Naar aanleiding van het adviesverzoek heeft de Cliëntenraad onderstaand advies opgesteld:

Inleiding

Inwoners met een bijstandsuitkering die willen gaan samenwonen met een partner kunnen het gaan samenwonen ervaren als een drempel. Het heeft gevolgen voor de woning en de financiële middelen. Om inwoners hierin te ondersteunen is er de mogelijkheid om op proef te gaan samenwonen waarbij de woning kan worden aangehouden en het recht op uitkering blijft bestaan. Beleid over deze regeling was er nog niet, met het onderhavige adviesverzoek is het voornemen dat hier beleid over wordt opgenomen.

Grote stap

Het besluit om te gaan samenwonen is een grote stap welke voor menigeen een hoge drempel kan zijn. Wanneer iemand lang alleen heeft gewoond of als er kinderen bij betrokken zijn, kan de beslissing om te gaan samenwonen hoofdbrekend zijn. Vooral nu, in tijden van grote woningnood is het opgeven van de woning iets wat als een sprong in het diepe kan worden ervaren. Ook het opgeven van de financiële zekerheid kan voor inwoners een lastige beslissing zijn. Deze regeling biedt de inwoners de mogelijkheid om voor een periode op proef samen te wonen waarbij deze zorgen niet direct een rol spelen. De beslissing kan daarmee worden uitgesteld terwijl de ervaring van het samenwonen kan bijdragen aan de definitieve beslissing.

Voorwaarden

In het voorgenomen beleid is een proefperiode opgenomen van vier maanden. In geval dat het samenwonen met een inwoner buiten de gemeente betreft dient er ook toestemming te zijn van die andere gemeente. Hetzelfde geldt ook voor wanneer de partner een inkomen heeft van bijvoorbeeld het SVB, dan dient deze organisatie ook toestemming te geven. Er wordt geen toestemming verleend als het samenwonen al aangevangen heeft of gaat plaatsvinden terwijl de procedure van de aanvraag nog niet is afgerond. Zo zijn er in het beleid nog een aantal voorwaarden opgenomen die de verschillende situaties schetsen wanneer er wel of niet toestemming gegeven kan worden op de aanvraag voor de proefperiode. Ook staat er in opgenomen in welke situaties de gegeven toestemming kan worden ingetrokken. Het regelen van toestemmingen of het informeren van organisaties is de verantwoordelijkheid van de inwoner zelf.

Overwegingen Cliëntenraad

Ten aanzien van de duur van de vier maanden die gelden als proefperiode heeft de Cliëntenraad bedenkingen. Zeker als er kinderen bij betrokken zijn of als één, of beide partners, lang alleen gewoond heeft is een periode van vier maanden misschien iets minder overtuigend om er aan te beginnen. In het verleden had de gemeente Groningen deze regeling ook, de proefperiode betrof toen zes maanden. De gemeente Amsterdam hanteert hiervoor de periode van maximaal zes maanden, zo ook de gemeente Den Haag. ^{*1}

Woningnood

In de huidige tijden van woningnood is het opgeven van de woning een heel grote stap. Zeker als er kinderen mee verhuizen. Intrekken bij een partner is het nemen van een risico, in het geval dat het samenwonen niet werkt sta je als inwoner met de kinderen op straat. Als ouder wil je dat risico zo klein mogelijk houden. Duidelijke informatie over deze regeling en het meer kenbaar maken ervan kan bijdragen aan het verkleinen van de woningnood. Daarbij is het van belang om de inwoner ook enigszins een bescherming te bieden door het geven van goede informatie: Als de partner in een koopwoning woont is er nog een andere factor die een rol speelt waar misschien niet iedereen snel aan denkt. Want kan de inwoner in die woning blijven wonen in geval de partner overlijdt? Als daar erfgenamen zijn kan het ook gebeuren dat de inwoner op staat komt te staan met of zonder kinderen.

Informatie

Het is heel begrijpelijk dat de inwoner zelf de verantwoordelijkheid draagt voor de eigen beslissingen. Dit neemt echter niet weg dat een geïnformeerd persoon een meer overwogen beslissing kan nemen dan iemand die onwetend is. Informatie over waar de inwoner zelf verantwoordelijk voor is bij de aanvraag van een proefperiode staat in het voorgenomen beleid omschreven, zo ook wanneer er geen toestemming verleend kan worden of wanneer verstrekte toestemming ingetrokken kan worden.

Conclusie en advies

Er zijn verschillende situaties te bedenken waarin het besluit van samenwonen wordt uitgesteld of zelfs niet eens wordt overwogen. Hierbij valt te denken aan inwoners die al lang alleen wonen, inwoners met kinderen maar ook ouderen die misschien al veel hebben meegemaakt en er moeite mee hebben de verworven zekerheid van financiën en onderdak op te geven. Een periode van vier maanden is daarom minder overtuigend dan zes maanden. Zeker als de partner waarmee men wil gaan samenwonen een koopwoning bezit is een garantie dat men daar kan blijven wonen indien de partner overlijdt heel belangrijk. Niet iedereen zal daar zo snel aan denken. Voor het kunnen nemen van een weloverwogen beslissing is de juiste informatie belangrijk. Hierin kan de gemeente een rol spelen door informatie te verstrekken, niet alleen over de eigen verantwoordelijkheden, ook over de mogelijke gevolgen indien de partner een koopwoning bezit.

- De Cliëntenraad adviseert om de proefperiode in ieder geval om te zetten van vier naar zes maanden;
- Informatie te verstrekken op zowel de website als in een brochure die bij aanvraag van een inwoner gestuurd wordt;
- Dat in de informatie opgenomen wordt dat er juridische gevolgen kunnen zijn in geval de partner waarmee men wil gaan samenwonen een koopwoning bezit.

---

^{*1} Amsterdam kent ook de regeling van de proefperiode;

<https://www.amsterdam.nl/veelgevraagd/u-wilt-proef-samenwonen-kennismakingsperiode-6559d-kp>

Ook Den Haag houdt een periode van maximaal zes maanden aan;

<https://www.gemeente.nu/sociaal/samenwonen-op-proef-in-de-bijstand/>

De Cliëntenraad hoort graag uw reactie op dit advies.

Met vriendelijke groet,

De leden van de Cliëntenraad,

I.a.a. Aaldert van Lingen, leden Cliëntenraad, leden ASDG